

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

HRAJEME SI A POZNÁVÁME

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4.	Platnost dokumentu.....	5
2	Charakteristika školy.....	6
2.1	Základní údaje.....	6
2.1.1	Velikost školy.....	6
2.1.2	Lokalita školy.....	6
2.1.3	Charakteristika a specifika budov.....	7
3	Podmínky vzdělávání.....	9
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	9
3.2	Životospráva.....	11
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.3.1	Psychosociální podmínky na úrovni školy.....	13
3.3.2	Psychosociální podmínky na úrovni třídy.....	13
3.4	Organizace chodu.....	14
3.5	Řízení mateřské školy.....	15
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	16
3.7	Spoluúčast rodičů.....	17
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	18
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let.....	19
4	Organizace vzdělávání.....	20
4.1	Počet tříd včetně charakteristiky.....	20
4.2	Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd.....	20
4.3	Činnost se souběžným působením dvou učitelek ve třídě.....	20
4.4	Kriteria přijímání dětí do mateřské školy.....	21
4.5	Individuální vzdělávání.....	21
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	23
5.1	Zaměření školy.....	23
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	24
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	25
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	25
5.5	Zajištění vzdělávání dětí od 2 do 3 let.....	28
6	Vzdělávací obsah.....	29
6.1	Pravidla pro tvorbu integrovaných bloků ve třídě.....	29
6.2	Integrované bloky.....	30
6.2.1	Kdo jsem a kde žiji.....	30
6.2.2	Pozoruji změny v přírodě.....	35

6.2.3	Co umím, co se naučím?	42
6.2.4	Těším se na oslavy.....	46
6.2.5	Než se stanu školákem.....	51
7	System evaluace.....	56
7.1	Evaluační systém.....	60
7.2	Prostředky autoevaluace	57
7.3	Plán evaluace.....	58

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: HRAJEME SI A POZNÁVÁME – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Adamov, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Komenského 4, Adamov, 67904

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Jana Burianová

JMÉNO STATUTÁRNÍHO ZÁSTUPCE: Mgr. Jana Burianová

KONTAKT: zsadamov@adamov.cz, www.zs-adamov.cz

ZÁSTUPCE ŘEDITELKY PRO MŠ JILEMNICKÉHO: Taťána Píchová

ZÁSTUPCE ŘEDITELKY PRO MŠ KOMENSKÉHO: Jana Hloušková

IČ: 65765907

RED-IZO: 600106144

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU: Mgr. Stanislav Tůma

ZPRACOVALI: kolektiv učitelek MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Adamov

ADRESA ZŘIZOVATELE: Pod Horkou 2, 67904 Adamov

KONTAKTY: tel.: 516 499 620

E-MAIL: mesto@adamov.cz

1.4 Platnost dokumentu

VERZE ŠVP: 2

PLATNOST VERZE 2: od 1. 2. 2019 - 31. 8. 2022

ČÍSLO JEDNACÍ: 2 ŠVP /2018

Mgr. Jana Burianová, ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

2.1.1 Velikost školy

Kapacita školy: Celkem - 145 dětí

Mateřská škola Komenského 4 – 20 dětí

Mateřská škola Komenského 6 – 50 dětí

Mateřská škola Jilemnického 1 - 75 dětí

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd: Celkem - 6 tříd

Mateřská škola Komenského 4 – 1 třída

Mateřská škola Komenského 6 – 2 třídy

Mateřská škola Jilemnického 1 - 3 třídy

Počet pracovníků:

	Učitelky MŠ	školnice	Uklizečky	Kuchařky
MŠ Komenského 4	2	0	1	0
MŠ Komenského 6	4	1	0	2
MŠ Jilemnického 1	6	1	1	2
Celkem	12	2	2	4

V mateřské škole také v případě potřeby pracují asistenti pedagoga, školní asistenti a chůvy.

Počet školních budov: 2 (neprovázané) , 1 třída umístěna v budově ZŠ Komenského 4

2. 1. 2 Lokalita školy

Umístění školy v obci:

Mateřská škola Komenského 6 je umístěna v městské části Adamov I, Komenského 6. Mateřská škola se nachází v blízkosti obytného domu, který vznikl rekonstrukcí internátu střední školy. Nad školkou je městské koupaliště a hřiště na volejbal. V blízkosti školky je několik rodinných domů a garáže. Za těmito stavbami se rozkládá smíšený les s mnoho zajímavostmi (Lesácký pomník, Alexandrova rozhledna, jeskyně začínajícího Moravského krasu) slouží k aktivnímu odpočinku a zajímavým vycházkám. K mateřské škole také patří školní zahrada, která je propojena s městským hřištěm, přes které je možné projít až do budovy základní školy.

Mateřská škola Komenského 4 - v budově základní školy na ulici Komenského 4 je umístěna v prvním patře jedna třída mateřské školy.

Mateřská škola Jilemnického 1 se nachází v lokalitě Adamova III. Budova je zasazena do svahu uprostřed sídliště, které tvoří panelové domy, cihlové domy a domy rodinné. Nad mateřskou školou je Městské kulturní středisko Adamov, Městský klub mládeže Adamov, obchody a restaurace. Pod školou je dětské hřiště a další sportoviště pro aktivní odpočinek, které mateřská škola může využívat. Za sportovišti se nachází další vícepodlažní domy, garáže a zahrádky. Nedaleko od mateřské školky se rozprostírá smíšený les s mnoha přírodními zajímavostmi (např. studánky, chráněné rostliny a živočichové). Mateřská škola ho využívá k zajímavým vycházkám a rozmanitým činnostem.

2.1.3 Charakter a specifika budov

Činnost mateřské školy vykovává Základní škola a mateřská škola Adamov, příspěvková organizace. Předškolní výchova probíhá ve dvou samostatných budovách (na ulici Jilemnického 1 a na ulici Komenského 6). Jedna třída pracuje v budově základní školy Komenského 4. Jednotlivé budovy mateřské školy (Komenského 6, Jilemnického 1) jsou od sebe vzdáleny 5 kilometrů, leží na protilehlých kopcích.

MŠ Komenského 6, Adamov I.

Mateřská škola v Adamově je škola s dlouholetou historií. Do roku 2007 škola působila ve staré budově, U kostela 46. První paměti spadají do roku 1857, kdy byla postavena budova knížetem Lichtensteinem. Usnesením obecního zastupitelstva z června roku 1939 zde byla zřízena mateřská škola. V období druhé světové války byla škola uzavřena. Její provoz byl obnoven v roce 1945 a trvá dodnes. V roce 1986 zde byly zřízeny speciální třídy pro děti s vadami řeči. Byly sem umístovány děti z celého Adamova. Několik let škola pracovala jako speciální mateřská škola s logopedickou péčí.

K 31. 12. 1994 byl ukončen statut speciální mateřské školy. V roce 1992 získala škola právní subjektivitu, která trvala do 31. března 2005, kdy byla škole rozhodnutím zřizovatele právní subjektivita zrušena a škola připadla pod vedení Základní školy Adamov. Protože budova U kostela nevyhovovala všem požadavkům Evropské unie, byla rozhodnutím zřizovatele přemístěná do rekonstruované budovy. Přemístění proběhlo v srpnu 2007. Od 1. září 2007 byl nový školní rok zahájen v nově opravené budově v ulici Komenského 6.

Budova mateřské školy se nachází v sídlišti. Přístup k budově ze vzdálenějších míst je zajištěn městskou hromadnou dopravou. Autobusová zastávka je v blízkosti školy. K budově náleží rozsáhlá školní zahrada, která přiléhá k budově mateřské školy. Zahrada je vybavena dětskými průlezkami, pískovišti, houpačkami a odpočinkovými zónami. Škola má dvě třídy, do kterých jsou rozděleny děti ve věku 3 - 6 let (smíšené třídy). Podrobné informace o budově a třídách jsou uvedeny v bodě 3 a) Věcné podmínky.

MŠ Komenského 4, Adamov I

Vzhledem k nedostatku míst v mateřské škole byla zřízena v roce 2013 v budově základní školy na ulici Komenského jedna třída, jejíž kapacita je 20 dětí. Je to třída, která má samostatnou hernu a spací místnost. Jídlo zajišťuje školní jídelna základní školy. Třída mateřské školy má samostatný vchod.

MŠ Jilemnického 1, Adamov III.

Provoz v mateřské škole byl zahájen v květnu roku 1978 pro děti nově vybudovaného sídliště Ptačina. Původně toto zařízení bylo koncipováno jako společné zařízení jeslí a mateřské školy. Kapacita tehdejšího zařízení byla 60 dětí v MŠ a 20 dětí v jeslích. O děti se staralo 16 zaměstnankyň na plný úvazek. Tato forma zařízení fungovala až do počátku devadesátých let, poté byly jesle zrušeny. V současnosti má mateřská škola 3 třídy..

Mateřská škola sídlí v jednopatrové budově, která je plně přizpůsobena svému účelu. Její technický stav je dobrý. Na jižní straně budovy se rozkládá velká školní zahrada s pískovišti, průlezkami, houpačkou a zahradními domky. Velkým kladem zahrady je poměrně rozsáhlá terasa, která je celá krytá před nepřízní počasí.

Byla provedena celková rekonstrukce budovy školy. Budova byla zateplena, došlo k výměně oken, rekonstrukci sociálního zařízení a školní zahrady. Průběžně je obnovováno zařízení v jednotlivých třídách.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

MŠ Komenského 6

Mateřská škola sídlí v samostatné jednopatrové budově. V přízemí budovy se nachází šatna dětí, I. třída – herna, která slouží zároveň za ložnici, hygienické zařízení pro děti i pro zaměstnance, sklady pro kuchyň, výdejna stravy, úklidová místnost, vchod na školní zahradu. V poschodí se nalézá šatna II. třídy, II. třída – herna s ložnicí, hygienické zařízení pro děti, kancelář zástupkyně ředitelky, kuchyně se skladem potravin, sociální zařízení pro zaměstnance, vchod na terasu, terasa. Budova je vytápěná dálkovým vytápěním.

Herny jsou vybaveny novým nábytkem, který je přizpůsoben dětem. Pro děti jsou zřízené herní koutky, všechny hračky jsou jim dostupné. K odpočinku dětem slouží nová lehátka, lůžkoviny se ukládají do skříní. Tělocvičného nářadí je dostatek.

Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát a ukládat. Vybavení hračkami, pomůckami a výtvarným materiálem odpovídá počtu dětí, jejich věku a je průběžně doplňováno a obnovováno.

V každé třídě se nachází klavír, televize, videopřehrávač a radiopřijímač. Do II. třídy byla umístěna interaktivní tabule s barevnou tiskárnou, do I. třídy počítač. Úroveň vybavení tříd je dobrá. Dětská knihovna je doplňována průběžně novou literaturou.

Za budovou se nachází školní zahrada. Je velká a prostorná, vybavená novými hracími prvky. Stín pro děti řeší dřevěná chaloupka a vláček a ochranné plachty nad pískovišti. K zahradě patří sociální zařízení pro děti a místnost pro sklad hraček.

MŠ Komenského 4

Třída mateřské školy je umístěna v budově základní školy na ulici Komenského. Třída má k dispozici hernu, spací místnost, šatnu a sociální zařízení. V herně je umístěn klavír, televize a dataprojektor.

Herna je vybavena novým nábytkem, který je přizpůsoben dětem. Pro děti jsou zřízené herní koutky, všechny hračky jsou jim dostupné. K odpočinku dětem slouží nová lehátka, lůžkoviny zůstávají na lehátkách. Tělocvičného nářadí je přiměřené množství. Vybavení hračkami, pomůckami a výtvarným materiálem odpovídá počtu dětí, jejich věku a je průběžně doplňováno a obnovováno.

K pobytu venku využívají děti městské hřiště vedle školy, dětské hřiště mateřské školy Komenského 6 a les, který se nachází nad budovou základní školy.

MŠ Jilemnického 1

V přízemí budovy se nachází školní kuchyně, chladírenská komora, skladové prostory ŠJ, šatna zaměstnanců a hygienické zařízení pro pracovníky kuchyně, dále pak prádelna a sušárna prádla, jedna třída MŠ, herna pro děti, hygienické zařízení pro děti a sociální zázemí pro zaměstnance. V prvním poschodí se nachází dvě třídy MŠ včetně šaten, hygienického zařízení, izolační místnost, skladové prostory pro ukládání hraček, pomůcek a lehátek, kancelář zástupkyně ředitelky, šatna a hygienické zařízení pro zaměstnance školy. Škola je vytápěna dálkově prostřednictvím firmy Adavak, s.r.o

Nábytek je v současné době vyhovující ve všech třídách, děti mají hračky i pomůcky v dostupných výškách, množství i rozmanitost je dostačující pro daný počet dětí. Třídy jsou vybaveny hracími koutky, všechny mají klavír, televizi, videopřehrávač a radiopřijímač. Do III. třídy byla umístěna interaktivní tabule s tiskárnou a počítačem. Děti se aktivně podílejí na výzdobě tříd a přilehlých prostor.

Zahrada je vybavena hracími prvky. Velkou výhodou je zastřešená terasa, která slouží dětem k pobytu venku za každého počasí.

	Čeho chceme dosáhnout (záměry) – obě MŠ	Harmonogram
1.	Vytvoření více oddělených prostorů pro různé činnosti ve třídě, při vhodném počasí provozovat činnosti ze třídy na zahradě – pěstelské, výtvarné, pracovní, tělovýchovné aj. Využít tak možnost bližšího kontaktu s přírodou jako prostoru pro sociální chování.	Průběžně Srpen 2022
2.	Zajistit více tělocvičného nářadí.	Průběžně Srpen 2022
3.	Zajistit pravidelnou obměnu vkusné úpravy jednotlivých prostor školy.	Červen 2019
4.	Zajistit dětem soukromí na toaletách prostřednictvím přepážek.	Srpen 2022
5.	Vybudování dopravního hřiště.	Srpen 2022

	Čeho chceme dosáhnout (záměry) – MŠ Komenského	Harmonogram
1.	Zřízení multifunkčních místností v prostoru terasy.	Srpen 2022

	Čeho chceme dosáhnout (záměry) – MŠ Jilemnického	Harmonogram
1.	Vytvoření mlhoviště	Srpen 2021
2.	Zřízení přírodní zahrady, díky které bude možné podporovat enviromentální výchovu. Zahrada bude obsahovat vyvýšené záhony, smyslový chodník, hmyzí domečky, bylinkovou skalku apod..	Srpen 2021
3.	Úprava zelených ploch	Průběžně
4.	Dopadové plochy – výměna	Duben 2019

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a výživná strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů. Škola má zpracované kritické body pro správnou přípravu pokrmů. Mezi jednotlivými jídly je dodržován interval tří hodin. Děti nejsou do jídla nuceny, ale učí se je alespoň ochutnat. Je zaveden pitný režim. Děti mají k dispozici po celý den nádobu s pitím. Každé dítě má svůj hrníček.

Organizačním řádem dne je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Je flexibilní a umožňuje činnosti přizpůsobit aktuálním potřebám a situacím.

Pobyt venku je dodržován dle režimu dne, ale je přizpůsoben okamžitému stavu počasí - při silném dešti, větru a mrazu pod -10°C se vycházka nekoná. Při pobytu venku mají děti dostatek pohybu na zahradě i ve volné přírodě. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

V MŠ je podporován zdravý životní styl, kterému odpovídají i režimy dne v jednotlivých třídách. Respektují se individuální potřeby a zájmy. Děti mají dostatek prostoru pro aktivity dle vlastní volby, spontánní i řízenou činnost.

Stravování – mateřské školy (MŠ Komenského 6, MŠ Jilemnického 1) mají vlastní školní jídelnu, která je její součástí. Strava splňuje požadavky plnohodnotné stravy s důrazem na podávání čerstvé zeleniny a ovoce celoročně, cereálií, jogurtu, převahu bílého masa a tmavého pečiva, snížené množství tuku, cukru. Od příchodu do mateřské školy mají děti k dispozici pitný režim, který zahrnuje dostatečné množství druhů čajů, džusů a vody. Je kladen velký důraz na pitný režim zejména v letním období při pobytu venku.

Mateřská škola sleduje, zejména u nových dětí, výskyt alergie. Každoročně se objevují alergie převážně na potraviny. Učitelky na základě individuálních zjištění s rodiči dětí, domlouvají s kuchařkami způsob přípravy jídel a zajištění vyřazení alergenů. Rovněž jídelníčky jsou opatřeny výčtem alergenů u jednotlivých jídel. Respektujeme společně potřeby dětí, které doplňujeme vhodným pitným režimem během dne. Stravování pro třídu mateřské školy v budově základní školy Komenského 4 připravuje školní jídelna základní školy.

Pobyt venku – je realizován každodenně. Mateřské školy využívají při pobytu na zahradě: hrací prvky, pískoviště, plochu k pohybovým činnostem a sportovním hrám. V případě slunečního, teplého počasí pobývají děti na zahradě i odpoledne (MŠ Jilemnického). K pobytu venku využívají všechny třídy blízký les.

Aktivita, odpočinek - v průběhu dne dbáme na střídání aktivit s relaxací. Po obědě si děti jdou odpočinout na připravené postýlky v hrací části a ukládají se k polednímu odpočinku. V budově MŠ Jilemnického jsou odpoledne tyto spací části odděleny dělicí stěnou. Ve dvou třídách MŠ Jilemnického 1, Komenského 4) je samostatná spací místnost. Pro nespávající děti je zřízeny hrací koutky, kde se mohou děti věnovat klidným hrám a předškolní děti činnostem souvisejícím s přípravou na školní docházku.

	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Zlepšení stravovacích návyků dětí,	Průběžně Červen 2019
2.	Pravidelné zpestřování jídelníčku plnohodnotnou a vyváženou stravou.	Průběžně Červen 2020
3.	Podpora zdravého životního stylu (zdravé potraviny, dostatek aktivního pohybu, ..)	Průběžně Červen 2022

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojené, jistě a bezpečně. Děti ve školce nachází potřebné zázemí, klid a bezpečí. Všechny děti mají stejná práva, možnosti i povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, které jsou ve škole stanoveny.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítá se s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem tak, aby mu byla příjemná a navozovala vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Převažuje pozitivní hodnocení a pochvaly. Dítě je podporováno v samostatnosti, nebojácnosti a aby si umělo důvěřovat. Děti jsou vedeny k rozvoji v oblasti vzájemné tolerance, ohleduplnosti, zdvořilosti, vzájemné pomoci a podpory.

Třída je pro děti kamarádkým prostředím, s jasnými pravidly chování, kde se děti dovedou navzájem naslouchat a respektovat se.

Učitelky věnují velkou pozornost problematice vztahů ve třídě. Nenásilnou formou tyto vazby ovlivňují, aby byla podpořena prevence patologických jevů u dětí.

3.3.1 Psychosociální podmínky na úrovni školy

MŠ má velmi dobré **klima**, které je možné doložit stálým a velkým zájmem o mateřskou školu. Práce jednotlivých pracovníků školy je založená na **vzájemné spolupráci**.

Všechny učitelky šíří pohodu ve třídách i při spolupráci s rodiči. Děti mají možnost sledovat vstřícné jednání učitelky s rodiči, v průběhu dne, nebo na společných akcích pro děti.

Zaměstnanci školy mezi sebou respektují pravidla **komunikace**, naslouchají si, společně vytvářejí pravidla, plánují, vyhodnocují. Vycházejí i z hodnocení a požadavků rodičů, vyplývajících z anket, dotazníků a společných setkání.

Ve vztazích mezi dospělými je vzájemná důvěra, všechny činnosti jsou plánovány a připravovány společně tak, aby nápady, metody a způsoby práce mohly využít i ostatní pracovníce.

3.3.2 Psychosociální podmínky na úrovni třídy

Učitelky se domlouvají o práci s dětmi každodenně, většinou pracují v centrech aktivit společně. Vytváří pohodu, klidné, podnětné a rozmanité prostředí. Dávají dětem při práci možnost dokončit činnost a dohrát si hru.

Obě učitelky společně plánují a dávají dětem možnost volby, přijímají dítě takové, jaké je. Také akceptují připomínky od rodičů a předávají je ostatním pracovníkům jako podklad pro hledání cest k řešení, plánování, nebo ke změně. Jsou respektovány zvyklosti a rituály třídy. Učitelky úzce spolupracují s rodiči dětí. Učitelky informují je o pokroku dítěti.

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Zkvalitnit organizaci adaptace dítěte na mateřskou školu, spolupráce s rodiči.	2022
2.	Prohloubit podporu dětí v oblasti individuálních potřeb (psychomotorické tempo, potřeba pohybu, osobnostní rysy).	2021
3.	Důsledným sledováním problémových i jiných situacích v průběhu dne v MŠ a hledáním jejich řešení společně s dětmi – podle přijatých pravidel.	2019 - 2022
4.	Zkvalitní se forma nabídky činností, které si děti mohou volit.	2019
5.	Děti budou zapojeny do rozhodování a volby aktivit. Formy aktivit budou blízké životu, užitečné a využitelné.	2019 - 2022
6.	Učitelky budou v rámci vzdělávací nabídky připravovat činnosti různé náročnosti, respektující psychické, fyzické, sociální a rozumové schopnosti dětí	2019 - 2022

3. 4 Organizace vzdělávání

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, zapojovaly se do organizace činností, pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí.

Děti mají možnost využívat koutky a neúčastnit se společných činností. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Organizace průběhu dne je dána režimem dne a lze ji dle potřeb a okolností upravovat a měnit. Zařazujeme vyvážený poměr spontánních a řízených činností. Počty dětí ve třídách jsou v souladu s vyhláškou. Výjimkou, udělenou zřizovatelem, můžeme třídy naplnit do počtu 28 dětí. Organizačně jsou třídy věkově smíšené.

6.00 – 9.30	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelkám do třídy, volně spontánní zájmové aktivity. Hry a činnosti dětí, plnění výchovného programu s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem a respektování přání a požadavků dětí, didakticky zacílené činnosti zaměřené na prožitkové a spontánní učení (individuálně, ve skupinách a frontálně)
9.00 – 9.20	Hygiena, svačina
9.30 - 9.45	Hygiena, příprava na pobyt venku
9.45 -11.45	Pobyt venku, příp. náhradní činnost
11.45 -12.30	Hygiena, příprava na oběd, oběd
12.30 -14.00	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14.00 -14.30	Hygiena, odpolední svačina
14.00 -16.30	Volné činnosti a aktivity dětí řízené učitelkami zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí

	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Zvýšit pohybové aktivity dětí při respektování individuality dětí.	2019 - 2022
2.	Podporovat potřebný klid u dětí, které to vyžadují, zajištění klidového místa pro potřebu soukromí dětí.	2019 - 2022

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační schéma školy:

ŘEDITELKA ZŠ a MŠ Adamov				
MŠ Komenského 4, 6			MŠ Jilemnického	
Zástupkyně ředitelky			Zástupkyně ředitelky	
MŠ Kom 4	MŠ Kom 6			
učitelky	učitelky	Vedoucí školní stravování	učitelky	
školnice	asistentky		asistentky	
	školnice		školnice	
	uklizečka		uklizečka	
		kuchařky	kuchařky	

Řízení mateřské školy je postaveno především na osobních kontaktech, komunikaci a vzájemné dohodě. Ředitelka školy i její zástupkyně zaměstnance pozitivně motivují a podporují jejich vzájemnou spolupráci a koordinaci činností. Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chod školy je funkční a plně vyhovující. Všichni zaměstnanci, plně jej respektují, jeho cíle i obsah berou za své. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních, ve školním řádu a organizačním řádu školy.

Komunikační a informační systém uvnitř mateřské školy i navenek je zakotven v organizačním řádu školy a školním řádu.

Ředitelka školy kontroluje řízení pracoviště jednotlivých mateřských škol prostřednictvím návštěv, o nichž pořizuje záznamy a provádí kontrolu PO a BOZ pracovníků školy.

Zástupkyně ředitelky organizují a následně kontrolují činnost jednotlivých mateřských škol prostřednictvím pohovoru, pozorování, kontrol a hospitací. Zajišťují plynulý chod mateřské školy, zajišťují postupné doplňování zařízení a vybavení.

Učitelky se účastní pravidelně pedagogických rad v jednotlivých mateřských školách a provozních porad v základní škole.

Mateřská škola spolupracuje se základní školou, praktickou lékařkou pro děti a mládež v Adamově, zdravotním střediskem, zřizovatelem – Město Adamov a odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (Pedagogicko-psychologická poradna Vyškov, oblastní pracoviště Blansko, Brno, Speciálně pedagogické centrum Blansko, Logocentrum

Blansko, apod.). Jedná se zejména o pomoc v oblasti vzdělávacích a výchovných aktivit dětí, nastavení podpůrných a preventivních opatření, překonávání různých omezení.

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Více zapojovat učitelky do řízení školy.	2019 - 2022
3.	Vedení školy ponechá učitelkám více pravomocí.	2019 - 2022
4.	Vedení bude více využívat názoru podřízených	2019 - 2022

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

Chod mateřské školy je zajištěn plně aprobovanými učitelkami s předepsanou odbornou kvalifikací.

Pedagogové pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání předškolního dítěte). Specializované služby jsou zajišťovány příslušnými odborníky.

Učitelky si ke svému dalšímu vzdělávání vybírají z programové nabídky Střediska služeb školám v Brně, Národního institutu dalšího vzdělávání v Brně přednášky, semináře a kurzy dle vlastního výběru a zájmu a na doporučení zástupkyně ředitelky či ředitelky a podle potřeby školy. Zástupkyně ředitelky sleduje jejich další profesní růst a vytváří jim podmínky k jejich dalšímu systematickému vzdělávání. Pravidelně kupuje odbornou literaturu, která je jim neomezeně k dispozici.

Učitelky, které pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou pedagogickou způsobilost. V každé třídě pracují dvě učitelky, dle potřeby je zřizována funkce asistenta pedagoga. Stravování zajišťuje kuchařka a pomocná kuchařka, ve škole je vlastní kuchyň. Ke kolektivu patří také školnice. Celý kolektiv pracuje na základě jasně vymezených pravidel, která jsou daná vnitřními směrnici a legislativou.

Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště, které poskytuje jednotlivým pracovištím odborné rady i praktickou pomoc. V každé mateřské škole je určená učitelka, která spolupracuje s jednotlivými členy školního poradenského pracoviště v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb dětí

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Prohlubovat týmovou spolupráci	2019 - 2022
2.	Udržovat požadovanou kvalifikaci	2019 - 2022
3.	Podporovat profesní růst zaměstnanců	2019 - 2022

3.7 Spoluúčast rodičů

Vztah rodičů a učitelek je založen na oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti a ochotě spolupracovat. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte a jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při výchově a vzdělávání. Konají se společné schůzky s rodiči. Jsou zavedeny konzultační dny, kdy mají rodiče možnost řešit s učitelkami problémy logopedické, výchovné apod. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Spolupráce s rodiči začíná již v adaptačním období. Škola respektuje rodinnou výchovu i její soukromí. Je připravena poskytovat rodičům informace z oblasti předškolní výchovy a vzdělávání. Záměrem školy je spolupráci prohlubovat a přispívat ke vzájemné spokojenosti. MŠ je otevřená spolupráci nejen s rodiči. Rodiče se účastní třídních schůzek, edukačně stimulačních skupin, školních besídek a vystoupení. Pomáhají také se zajištěním sponzorských darů.

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Podporovat vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči	2019 - 2022
2.	Nabízet rodičům možnost účasti na programu školky	2019 - 2022
3.	Připravovat pro rodiče rozmanitou nabídku besed, přednášek a setkání s odborníky	2019 - 2022
4.	Zkvalitnit a prohloubit informování rodičů o jejich dítěti	2019 - 2022

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V mateřské škole probíhá vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s platnou legislativou a v souladu se vzdělávacími potřebami konkrétního dítěte a požadavky zákonného zástupce.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí potřebných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola formou přímé pedagogické podpory, případně potřeby na základě Plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého a pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.	2019 - 2022
2.	Realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.	2019 - 2022
3.	Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.	2019 - 2022
4.	V třídě, veš které je vzděláváno dítě se ŠVP snížit počet dětí	2019 - 2022
5.	Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte.	2019 - 2022
6.	Úzce spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.	2019 - 2022
7.	Zajistit činnost asistenta pedagoga.	2019 - 2022

3.4 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole probíhá vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s platnou legislativou a v souladu se vzdělávacími potřebami konkrétního dítěte a požadavky zákonného zástupce.

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Doplnit pomůcky pro podporu vzdělávání nadaných dětí.	2019 - 2022
2.	Prohloubit spolupráci s odborníky.	2019 - 2022

3. 10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V současné době mateřská škola nevzdělává děti od dvou do tří let. V případě, že budou mateřskou školu tyto děti navštěvovat bude vzdělávání probíhat podle školního vzdělávacího programu s ohledem na individuální potřeby a možnosti těchto dětí. Učitelky budou dětem pomáhat i se zajištěním osobní hygieny, sebeobsluhy, při stravování, budou také pomáhat s výběrem vhodných hraček. Největší prostor bude věnován volné hře těchto dětí. Děti budou mít dostatek času na odpočinek, v případě, že budou spát, nebudou buzeny.

Č.	Čeho chceme dosáhnout (záměry)	Harmonogram
1.	Vytvořit podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.	2019 - 2021
2.	Zajistit bezpečné prostředí, znepřístupnit bezpečnost ohrožující předměty.	2019 - 2021
3.	Ve třídě nastavit dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.	2019 - 2021
5.	Vybavit šatnu dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení.	2019 - 2021
6.	Ve tříděš, ve které se budou vzdělávat děti od dvou do tří let upravit režim dne tak, aby odpovídal jejich potřebám.	2019 - 2021

4 Organizace vzdělávání

4. 1 Počet tříd včetně bližší charakteristiky

Ve třech budovách MŠ je celkem šest heterogenních tříd. Celková kapacita MŠ je 145 dětí.

MŠ Jilemnického - 3 třídy (Kuřátka, Berušky, Veverky), 75 dětí,

MŠ Komenského 6 - 2 třídy (Motýlci, Berušky), 50 dětí

MŠ Komenského 4 - 1 třída (Sluníčka), 20 dětí

Pro každou třídu je zpracován třídní vzdělávací program, ve kterém učitelky rozpracovávají konkrétní vzdělávací nabídku popsanou ve ŠVP (projekty, témata, činnosti) v závislosti na aktuálním dění a individuálních potřebách dětí.

Dětem předškolního věku za účasti rodičů nabízíme možnost rozvíjet své dovednosti v edukativně - stimulačních skupinách (cílená příprava na školní docházku), děti se špatnou výslovností mohou docházet s rodiči na „logopedickou prevenci“. Starší děti mohou uplatnit své nadání při hře na zobcovou flétnu nebo ve výtvarném tvoření na různé výstavy a soutěže. Dle zájmu mohou děti navštěvovat místní saunu, mají možnost účastnit se plaveckého výcviku v plavecké škole v Blansku. Navštěvujeme každý měsíc Městské kulturní středisko v Adamově, kde se pořádá zábavný pořad pro děti. Dle možnosti se konají výchovné pořady v MŠ. Úzce spolupracujeme se Základní školou, navštěvujeme 1.třidu, přípravnou třídu a **rozmanité kulturní akce (kino, divadlo, výstavy)**.

4. 2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Děti se rozdělují do tříd podle přání rodičů, sourozenecké dvojice jsou většinou v jedné třídě. Všechny třídy jsou heterogenní. V každé třídě pracují dvě plně kvalifikované učitelky. Při práci s dětmi učitelka respektuje věkové zvláštnosti dětí a používá vhodné metody práce odpovídající věku dítěte. Některé akce se organizují pro všechny třídy současně – návštěva divadla, kulturních pořadů, soutěže, výletu, karneval, Mikulášská nadílka apod.

4. 3 Činnosti se souběžným působením dvou učitelek ve třídě

Souběžné působení dvou učitelek v každé třídě probíhá při těchto činnostech: pobyt venku, práce s dětmi se SVP, saunování, plavání, hra na zobcovou flétnu a výtvarné tvoření.

4. 4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Děti jsou do školy přijaty na základě Žádosti o přijetí dítěte v rámci přijímacího řízení. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka mateřské školy v dohodě se zřizovatelem (*od 2. května do 16. května*) a zveřejní je způsobem v místě obvyklým - informační letáky, webové stránky školy (www.zs-adamov.cz), Zpravodaj města Adamova.

Rodiče vyplní přihlášku a předají vedení školy, součástí je i potvrzení od lékaře. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení při splnění předem stanovených kritérií, která jsou uveřejněna na webu školy v době přijímacího řízení, tj. od dubna daného kalendářního roku.

Vždy jsou přijaty děti rok před zahájením povinné školní docházky, mají povinnost povinného předškolního vzdělávání.

4. 5 Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání jako jinou formou plnění povinného předškolního vzdělávání v mateřská škola v současné době neuplatňuje.

Podmínkou individuálního vzdělávání v mateřské škole je absolvování zápisu do mateřské školy a následné přijetí.

V případě, že se rodič rozhodne pro individuální (domácí) vzdělávání, postupuje podle §34 odst. 2 školského zákona. Podá ředitelce školy Oznámení o Individuálním vzdělávání a to do 31. května příslušného roku. Formulář oznámení je ke stažení na webu školy.

V případě realizace individuálního vzdělávání dítěte ředitelka školy:

- doporučí vzdělávací oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání);
- stanoví termíny (listopad – prosinec) a náhradní termíny, kdy se musí rodič dostavit s dítětem do MŠ k ověření úrovně dosahování očekávaných výstupů z jednotlivých oblastí;
- na základě pedagogické diagnostiky škola stanoví další postup vzdělávání, případně může doporučit návštěvu školského poradenského zařízení pro ověření školní zralosti či připravenosti.

- ukončí individuální vzdělávání, pokud se rodič nedostaví v řádném ani náhradním termínu k ověření očekávaných výstupů (§34b odst.4 školského zákona). Následně není možné v individuálním vzdělávání pokračovat. Dítě musí nastoupit do mateřské školy.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí zákonný zástupce s výjimkou kompenzačních pomůcek pro děti s SVP a výdajů na činnost MŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

„ Každá i daleká cesta začíná prvním krokem...“

Mateřská škola vychází z potřeb, které jsou spjaty s individualitou dítěte. Charakteristickým znakem je svoboda, neformálnost a individuální přístup ke každému dítěti. Snahou je rozvoj citových, sociálních a volných vazeb, zajištění pocitu svobody a bezpečí. Vytváří přirozeně stálou příležitost k sociálně založenému učení a poznávání.

Dítě je chápáno jako jedinečná, neopakovatelnou osobnost, která má právo být sama sebou a být kladně přijímána. Záměrem je relativně rovnocenné partnerství s dítětem, vstřícná komunikace, v níž převažují projevy přijetí, náklonnost a důvěry v každé jednotlivé dítě.

Dítě dostává příležitost uplatnit se ve své mnohostranné aktivitě, přirozeně se projevovat, spolurozhodovat, souhlasit i oponovat. Není zatěžováno nepřiměřenými požadavky a zbytečnou kritikou každého výkonu.

V rozvoji dítěte je uznávána dominantní role rodiny, a proto je prosazována maximální spolupráce s rodinou. Je respektováno očekávání rodičů, jsou informováni o tom, co se ve škole děje a je podporována možnost přímé účasti v přípravě i realizaci některých výchovně vzdělávacích projektů.

Příprava na školu je samozřejmou součástí plynulé socializace a kultivace dítěte, součástí přípravy pro život. Nevyčleňujeme ji jakou určitý program, ale probíhá ustavičně jako přirozené rozvíjení a podněcování specifických možností a schopností dítěte. Dítě uznáváno jako samostatně myslící bytost, která má právo i povinnost podílet se na svém rozvoji. Je využíváno situační učení, aby dítě samostatně hledalo, objevovalo, prožívalo a tím získávalo přímé zkušenosti. Samostatná tvořivá hra a experimentace vede děti k respektování pravidel, samostatnému rozhodování, k hodnocení vlastních chyb a k vyrovnání se s nezdary a neúspěchy.

Ve výchovném programu chápeme předškolní období jako důležitou etapu života. Jsou vytvářeny podmínky pro správný osobnostní rozvoj dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby a zájmy a poskytujeme mu citovou oporu a porozumění.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí.

Při práci jsou sledovány tyto rámcové cíle :

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Děti jsou rozvíjeny v pěti oblastech předškolního vzdělávání: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální, které jsou v RVP PV nazvány :

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Tyto oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný.

Cíle a obsah předškolního vzdělávání formulované RVP PV směřují mateřskou školu k tomu, aby děti, které ji opouštějí byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se a aktivně čelit problémům, které život přináší. Naše mateřská škola se snaží naplňovat tyto cíle a uvědomujeme si, že podmínkou pro zdárný vývoj jedince je upokojujání základních lidských (biologických i sociálních) hodnot.

Dlouhodobý cíl :

Chceme být otevřenou školou rodičům i veřejnosti, nabízet spolupráci a komunikaci. Pro naplňování záměr školy budeme využívat didaktický styl založený na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dětí. Budeme uplatňovat integrovaný přístup a vzdělávání dětí realizovat na základě integrovaných bloků. Budeme uplatňovat moderní metody a formy práce.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Základní formy vzdělávání v naší mateřské škole z hlediska organizace vzdělávání jsou frontální, skupinové a kooperativní činnosti, individuální a projektové nebo otevřené vyučování.

V oblasti metod výchovy a vzdělávání uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, prožitkové a kooperativní učení hrou, založené na přímých zážitcích dítěte.

Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání. Aktivně denně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

Zaměřujeme se na:

- respektování přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímání každého dítěte jako jedinečné bytosti, které má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb/ vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí/
- učení na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. **prožitkového učení**
- učení pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit, co se stalo, co se děje
- upřednostnění prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytváření rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- využívání náhodně vzniklých situací, **situačním učením**
- rozvíjení komunikace a spolupráce mezi dětmi, **sociálním učením**
- rozvíjení emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až bude mít čas
- podporu zájmu rodičů o dění v mateřské škole

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných zajišťujeme dle stanovených pravidel v rámci tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) a v souladu se vzdělávacími potřebami konkrétního dítěte a požadavky zákonného zástupce.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy a zástupkyně ředitelky, která pověřuje učitelku ve třídě sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Plán pedagogické podpory (PLPP) i Individuální vzdělávací plán má písemnou podobu. Před jejich zpracováním probíhají rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovení metod a forem práce s dítětem, způsobů osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Je stanoven termín přípravy PLPP nebo IVP a učitelka zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte. Dle individuálních speciálních potřeb dítěte bude škola spolupracovat i s dalšími vzdělávacími institucemi.

Podpůrná opatření prvního stupně.

V případě, že učitelky zjistí (vyhodnotí), že dítě má řadu drobných obtíží, které mají významný dopad na jeho vzdělávání, nastaví 1. stupeň podpůrných opatření.

Ředitelka školy nebo zástupkyně ředitelky mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte. Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou nebo zástupkyní školy.

Po 3 měsících dojde společně se zákonnými zástupci k vyhodnocení plánu pedagogické podpory. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně, doporučí ředitelka nebo zástupkyně ředitelky školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně.

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení spolu s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky nebo zástupkyně ředitelky mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka nebo zástupkyně ředitelky školy zodpovídá za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Učitelky zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka nebo zástupkyně ředitelky školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení Plánu pedagogické podpory (PLPP) a Individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

Plán pedagogické podpory (PLPP)

- PLPP sestavují učitelky a má písemnou podobu.
- Je provedena úprava metod a forem práce.
- Je zajištěna úprava organizace výchovně vzdělávací činnosti, hodnocení dítěte, jeho motivaci, pomůcky.
- Jsou jasně stanovené požadavky na učitelky.
- Jsou stanovena podpůrná opatření v rámci rodiny, případně opatření jiného druhu
- Je stanoven termín vyhodnocení PLPP – 3 měsíce.
- V případě, že podpůrná opatření nedostačují, obrátí se škola okamžitě na pedagogicko-psychologickou poradnu nebo speciální pedagogické centrum.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- V případě doporučení pedagogicko- psychologické poradny nebo speciální pedagogického centra a s informovaným souhlasem zákonných zástupců je vypracován IVP .
- IVP sestavují učitelky a má písemnou podobu.
- IVP je zpracován nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- Součástí IVP jsou termíny vyhodnocování, které musí být v realizováno dle předpisu.
- IVP může být v průběhu roku doplňován a upravován.
- Na základě doporučení školského poradenského zařízení je možné také využívat asistenta pedagoga.

Vzdělávání dětí nadaných.

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP případně IVP (viz. výše).

5. 5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte – touha po poznání, experimentování, objevování, poznávání všemi smysly, egocentrické projevy – vymezování vůči ostatním, menší obratnost, neorientuje se v čase ani prostoru,... - výrazné rozdíly vývoje. Z důvodu silnější vazby na dospělou osobu je nutné navázat úzkou spolupráci s rodinou již při přijetí dítěte. Dohodnout se na adaptaci, přiměřenosti doby pobytu v MŠ, upozornit na vyšší náchylnost k nemocem, stravování, pravidelný režim (pravidla a řád) pro pocit bezpečí...

Při práci s mladšími dětmi je nutné volit přiměřené metody a formy vzdělávání s ohledem na bezpečnost a možnosti každého dítěte, pracovat s menšími skupinami nebo individuálně, volit přiměřené činnosti a vzdělávací cíle se zapojením všech smyslů. Nejdůležitější je zajistit prostor pro volnou hru. Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou – potřebují pravidelné rituály, vyžadují opakování činností, udrží jen krátkou pozornost, je proto nutné přizpůsobit organizaci se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a dovedností.

6 Vzdělávací obsah

Rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání stanovuje vzdělávací rámec, na který navazuje školní vzdělávací program, jenž je zpracovaný na konkrétní podmínky naší mateřské školy. Ve školním vzdělávacím programu vycházíme ze zkušeností s činnostmi našich dětí, z tradic, z přírodních jevů v různých ročních obdobích apod. Obsah vzdělávání našeho programu je uspořádán do integrovaných bloků.

Na školní vzdělávací program navazují **třídní vzdělávací programy**, které učitelky zpracovávají s ohledem na podmínky jednotlivých tříd, na potřeby a zájmy jednotlivých dětí.

Třídní vzdělávací program je souhrnem dokumentů, vztahujících se k plánování, realizaci a evaluaci vzdělávacích činností. Je vytvářen tak, aby umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.

6.1 Pravidla pro realizaci integrovaných bloků ve třídě

Integrované bloky jsou ve třídách realizovány prostřednictvím **Tematických částí**. Učitelky v jednotlivých třídách společně vyberou téma, kterým se budou v následujícím období (2 - 3 týdny) zabývat a které kompetence a s nimi provázané dílčí cíle, budou u dětí naplňovat. Pro jejich plánování využijí tzv. **Pracovní listy TVP** (viz příloha ŠVP PV). K plánovaným cílům společně plánují do příslušného formuláře písemně konkrétní činnosti, jejichž prostřednictvím děti získávají potřebné poznatky, dovednosti a postoje v rámci stanoveného tématu.

6.2 Integrované bloky

6.2.1 Kdo jsem a kde žiji

Název integrovaného bloku	Kdo jsem a kde žiji
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Děti se seznámí s prostředím školy, jejími zaměstnanci, režimem dne. Poznají své nové kamarády, učí se navazovat nová přátelství. Seznámí se s městem, důležitými budovami a prostředím ve kterém žijí. Poznají, co je rodina, kdo všechno do ní patří.</p> <p>Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - <u>oblast 1</u> • Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat – <u>oblast 2c</u> • Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - <u>oblast 3</u> • Poznáváme sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) – <u>oblast 2c</u> • Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny - <u>oblast 4</u> • Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu - <u>oblast 5</u> • Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - <u>oblast 3</u>
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí.	<p>kompetence k učení:Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.</p> <p>kompetence k řešení problémů:Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.</p> <p>sociální a personální kompetence:Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.</p> <p>činnostní a občanské kompetence: Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe, že všichni lidé mají</p>

Název integrovaného bloku	Kdo jsem a kde žiji
	<p>stejnou hodnotu. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).</p> <p>komunikativní kompetence: V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.</p>

Kdo jsem a kde žiji	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
		<p>Pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník).</p> <p>Samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky.</p> <p>Samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek.</p> <p>Postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky.</p> <p>Udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce.</p> <p>Umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.</p> <p>Reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit).</p>

Kdo jsem a kde žiji	vzdělávání	
		<p>Přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci .</p> <p>Umět se přizpůsobit změnám.</p> <p>Vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy.</p> <p>Navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství.</p> <p>Cítit se plnohodnotným členem skupiny.</p> <p>Reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play).</p> <p>Projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí.</p> <p>Být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu.</p> <p>Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.</p>
		<p>Odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné.</p> <p>Plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč).</p> <p>Respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých.</p> <p>Snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor.</p> <p>Umět kooperovat, dohodnout se s ostatními.</p> <p>Přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč).</p> <p>Přijímat pobyt v MŠ popř. i na ozdravně-rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ).</p> <p>Zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé.</p> <p>Samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý).</p> <p>Uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití,</p>

Kdo jsem a kde žiji	vzdělávání	
		<p>podílet se na nich a respektovat je.</p> <p>Umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit).</p> <p>Nebát se požádat o pomoc, radu.</p> <p>Obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení.</p> <p>Uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří).</p> <p>Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí, a že je to přirozené.</p> <p>Cítit sounáležitost s ostatními.</p> <p>Spoluvytvářet prostředí pohody.</p> <p>Bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu).</p> <p>Důvěřovat vlastním schopnostem.</p>
		<p>Přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek).</p> <p>Přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek).</p> <p>Odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc).</p> <p>Hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem.</p> <p>Přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit.</p> <p>Všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se).</p>

Kdo jsem a kde žiji	vzdělávání	
		<p>K mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho).</p> <p>Nabídnout pomoc.</p> <p>Porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost).</p> <p>Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno(např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích,o lidech a jejich životě, o kultuře či technice).</p> <p>Uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný.</p> <p>Zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování.</p> <p>Ctít oslavy narozenin, svátků, slavností.</p> <p>Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) .</p> <p>Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).</p>

6.2.2 Pozoruji změny v přírodě

Název integrovaného bloku	Pozoruji změny v přírodě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Seznámíme děti s ročním obdobím, jejich hlavními znaky, se vším, co je pro každou roční dobu typické.</p> <p>Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj a užívání všech smyslů – <u>oblast 1</u> • Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané – <u>oblast 4</u> • Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně- logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie – <u>oblast 2b</u> • Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) – <u>oblast 2a</u> • Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině) – <u>oblast 3</u> • Rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám – <u>oblast 5</u> • Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí – <u>oblast 5</u> • Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti – <u>oblast 1</u> • Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci – <u>oblast 2c</u> • Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) – <u>oblast 3</u> • Poznávání pravidel Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) – <u>oblast 2b</u> • Společenské soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí – <u>oblast 4</u> • Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností – <u>oblast 1</u> • Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) – <u>oblast 2a</u>

Název integrovaného bloku	Pozoruji změny v přírodě
	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými - <u>oblast 3</u> • Rozvoj společenského i estetického vkusu – <u>oblast 4</u> • Vytvoření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, v jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách – <u>oblast 5</u> • Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit – <u>oblast 5</u>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí.</p>	<p>kompetence k učení: Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se děje kolem něho, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.</p> <p>kompetence k řešení problémů: Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého. Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.</p> <p>komunikativní kompetence: Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný rozhovor. Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními).</p> <p>sociální a personální kompetence: Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.</p>

Název integrovaného bloku	Pozoruji změny v přírodě
	<p>činnostní a občanské kompetence: Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky. Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. Chápe, že zájem o to, co se děje kolem činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.</p>

Pozoruji změny v přírodě	vzdělávání	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
		<p>Rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie.</p> <p>Spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného.</p> <p>Vyjadřovat fantazijní představy.</p> <p>Dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu).</p> <p>Vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) .</p> <p>Vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii).</p> <p>Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.).</p>

Pozorují změny v přírodě	vzdělávání	
		<p>Dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek .</p> <p>Navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...).</p> <p>Experimentovat s výtvarně netradičními materiály.</p> <p>Využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí.</p> <p>Improvizovat a hledat náhradní řešení.</p> <p>Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému).</p> <p>Chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat.</p> <p>Využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.).</p> <p>Nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout.</p> <p>Bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu).</p> <p>Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.</p>
		<p>Pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku).</p> <p>Zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou).</p> <p>Kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů.</p> <p>Zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly).</p> <p>Rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus.</p> <p>Sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech.</p> <p>Rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin).</p> <p>Rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar,</p>

Pozorují změny v přírodě	vzdělávání	
		<p>materiál, počet, velikost.</p> <p>Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí .</p> <p>Používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky.</p>
		<p>Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje.</p> <p>Tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím.</p> <p>Vést stopu tužky při kresbě, apod.</p> <p>Napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena.</p> <p>Umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci.</p> <p>Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti.</p> <p>Chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat.</p> <p>Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.</p>
		<p>Vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu.</p> <p>Rozlišit krátké a dlouhé samohlásky.</p> <p>Vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce.</p> <p>Rozkládat slova na slabiky.</p> <p>Vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova.</p> <p>Soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint).</p>

Pozorují změny v přírodě	vzdělávání	
		<p>Dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost.</p> <p>Udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech.</p> <p>Uplatňovat postřeh a rychlost.</p> <p>Uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu).</p> <p>Znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí.</p> <p>Všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.</p>
		<p>Otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace.</p> <p>Zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení.</p> <p>Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku).</p> <p>Rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky.</p> <p>Odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat.</p> <p>Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu.</p> <p>Zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho.</p> <p>Záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii).</p> <p>Zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod.,</p>

Pozorují změny v přírodě	vzdělávání	
		melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek.
		Házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí.
		Užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla).
		Přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů.
		Správně reagovat na světelné a akustické signály.
		Rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto).
		Uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím.
		Pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso).
		Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování.
		Cítit se plnohodnotným členem skupiny .
		Projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí .
		Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy.
		Pojmenovat povahové vlastnosti.
		Pochopit funkci rodiny a jejich členů.
		Zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby.

6.2.3 Co umím, co se naučím?

Název integrovaného bloku	Co umím, co se naučím?
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Děti se učí pojmenovat hygienické pomůcky, znát jejich účel. Učí se rozlišovat, jak se oblékat na zimu a léto. Poznávají různé dopravní prostředky a pojmenovávají je. Seznámí se s různými řemesly a smysly. Pojmenovávají, čím jsou obklopeny – hračky, knihy apod.</p> <p>Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování) –<u>oblast 2b</u> • Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy – <u>oblast 5</u> • Uvědomění si vlastního těla – <u>oblast 1</u> • Vytváření základů pro práci s informacemi –<u>oblast 2b</u> • Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních dovedností – <u>oblast 3</u> • Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat – <u>oblast 4</u> • Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě – <u>oblast 1</u>
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí.	<p>kompetence k učení: Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.</p> <p>kompetence k řešení problémů: Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá číselných a matematických pojmů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích. Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.</p> <p>sociální a personální kompetence: Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.</p> <p>činnostní a občanské kompetence: Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i</p>

Název integrovaného bloku	Co umím, co se naučím?
	úsilí druhých.
	komunikativní kompetence: Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Co umím, co se naučím?	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
		Pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek).
		Mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
		Znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek.
		Uvědomovat si, co je nebezpečné.
		Postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly.
		Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze.
		Pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více).
		Jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí.
		Vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je.
		Odlišit hru od systematické povinnosti.
		Zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí).

Co umím, co se naučím?	vzdělávání	
		<p>Navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem).</p> <p>Spolupracovat s dospělým.</p> <p>Respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky).</p> <p>Obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.</p> <p>Rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání.</p> <p>Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
		<p>Zorganizovat hru.</p> <p>Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.</p> <p>Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat.</p> <p>Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).</p> <p>Rozhodovat o svých činnostech.</p>
		<p>Poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol).</p> <p>Napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.).</p> <p>Napodobit některá písmena, číslice.</p> <p>Poznat některé hudební znaky.</p> <p>Rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení).</p> <p>Pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí – elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.).</p> <p>Rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky).</p> <p>Sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších</p>

Co umím, co se naučím?	vzdělávání	
		<p>směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů.</p> <p>Objevovat význam ilustrací, soch, obrazů.</p> <p>Projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám.</p> <p>Vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat).</p> <p>Bránit se projevům násilí.</p> <p>Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí).</p>
		<p>Znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit.</p> <p>Vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce.</p> <p>Všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.</p> <p>Spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně).</p> <p>Být citlivý k přírodě.</p> <p>Orientovat se ve školním prostředí, vědět, co se v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště).</p> <p>Zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují.</p> <p>Rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje).</p>
		<p>Slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl .</p> <p>Samostatně se rozhodnout v některých činnostech .</p> <p>Zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku).</p> <p>Správně reagovat na světelné a akustické signály.</p>

Co umím, co se naučím?	vzdělávání	
		Vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností.

6.2.4 Těším se na oslavy

Název integrovaného bloku	Těším se na oslavy
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Společně oslavíme Mikuláše, Vánoční svátky, Velikonoce. Seznámíme se s tradicemi, lidovými zvyklostmi. Do příprav karnevalu zapojíme rodiče – výroba masek. Děti potěší maminky při jejich svátku a společně oslavíme „Týden dětské radosti“.</p> <p>Dílicí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání –<u>oblast 2c</u> • Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) –<u>oblast 3</u> • Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národnosti –<u>oblast 4</u> • Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí – <u>oblast 1</u> • Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjadřovat – <u>oblast 2c</u> • Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije –<u>oblast 4</u> • Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách –<u>oblast 5</u> • Rozvoj schopnosti sebeovládání –<u>oblast 2c</u>
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí.	<p>kompetence k učení: Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Pokud se dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.</p>

Název integrovaného bloku	Těším se na oslavy
	<p>kompetence k řešení problémů: Rozlišuje řešení, která jsou funkční, a řešení, která nejsou, dokáže mezi nimi volit.</p>
	<p>komunikativní kompetence: Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje symboly, rozumí jejich významu i funkci. Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim naučit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.</p>
	<p>sociální a personální kompetence: Uvědomuje si, že za sebe i své chování odpovídá a nese důsledky. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost.</p>
	<p>činnostní a občanské kompetence: Zajímá se o druhé i o to, co se děje, je otevřené aktuálnímu dění. Si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.</p>

Těším se na oslavy	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
		Všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.) .
		Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů).
		Vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a

Těším se na oslavy	vzdělávání	
		<p>přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat .</p> <p>Ctít oslavy narozenin, svátků, slavností .</p> <p>Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.</p> <p>Naučit se zpaměti krátké texty (říkadla, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.).</p>
		<p>Přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese.</p> <p>Projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.).</p> <p>Přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek .</p> <p>Používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky.</p> <p>Dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené).</p> <p>Pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební).</p> <p>Vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.).</p> <p>V kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění.</p>
		<p>Dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty).</p> <p>Předat vzkaz</p>

Těším se na oslavy	vzdělávání	
		Chápat jednoduché hádanky a vtipy
		Poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
		Poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
		Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
		Zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
		Záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
		Přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
		Přijímat pokyny
		Plnit činnosti podle instrukcí
		Spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
		Sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
		Jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
		Projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
		Nechat se získat pro záměrné učení
		Přicházet s vlastními nápady
		Mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta,

Těším se na oslavy	vzdělávání	
		<p>hlavní město, významné svátky a události)</p> <p>Mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů- přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)</p> <p>Mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách</p> <p>Mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav</p>
		<p>Být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě</p> <p>Pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus</p> <p>Doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)</p> <p>Přirozeně projevoval radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)</p> <p>Umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)</p> <p>Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)</p> <p>Odložit splnění osobních přání na pozdější dobu</p> <p>Všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)</p> <p>Uvědomit si vztahy mezi lidmi(kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)</p> <p>Respektovat rozdílné schopnosti</p>
		<p>Otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace</p> <p>Zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení</p> <p>Házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí</p>

Těším se na oslavy	vzdělávání	
		<p>Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí</p> <p>Znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)</p> <p>Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí</p> <p>Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p>

6.2.5 Než se stanu školákem

Název integrovaného bloku	Než se stanu školákem
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Připravujeme se k zápisu, děti se učí pojmenovat barvy, tvary, držení tužky. Na konci roku proběhne Zahradní slavnost, při ní se rozloučíme se školáky.</p> <p>Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojení si elementárních poznatků o zvolených systémech a jejich funkcí /abeceda, čísla) – <u>oblast 2b</u> • Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách –<u>oblast 4</u> • Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu - <u>oblast 1</u> • Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) – <u>oblast 2a</u> • Rozvoj kooperativních dovedností –<u>oblast 3</u> • Poznávání jiných kultur –<u>oblast 5</u> • Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení –

Název integrovaného bloku	Než se stanu školákem
	<u>oblast 2b</u>
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí.	kompetence k učení: Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije.
	kompetence k řešení problémů: Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
	komunikativní kompetence: Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává.
	sociální a personální kompetence: Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
	činnostní a občanské kompetence: Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.

Než se stanu školákem	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
		Rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
		Rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší - největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
		Rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký - těžký, lehčí - těžší, nejlehčí - nejtěžší, stejně těžký)

Než se stanu školákem	vzdělávání	
		<p>Porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)</p> <p>Orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků</p> <p>Posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)</p> <p>Chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)</p> <p>Poznat napsané své jméno</p> <p>Poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>Sledovat očima zleva doprava</p> <p>Chápat slovní vtip a humor</p> <p>Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>Utvořit jednoduchý rým</p>
		<p>Projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích</p> <p>Vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je</p> <p>Verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)</p> <p>Projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat</p> <p>Rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký</p> <p>Rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na</p>

Než se stanu školákem	vzdělávání	
		<p>konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat</p> <p>Rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů</p> <p>Rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)</p> <p>Rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky</p> <p>Orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)</p> <p>Orientovat se v prostoru podle slovních pokynů</p> <p>Orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)</p> <p>Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)</p> <p>Uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný</p> <p>Mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)</p> <p>Chápat základní pravidla chování pro chodce</p>
		<p>Znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek</p> <p>Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)</p> <p>Znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)</p> <p>Vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě</p>

Než se stanu školákem	vzdělávání	
		potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat
		Chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
		Řešit labyrinty (sledovat cestu)
		Vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
		Spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
		Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
		Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
		Pojmenovat povahové vlastnosti
		Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

7 Systém evaluace

7.1 EVALUAČNÍ SYSTÉM – oblasti autoevaluace

Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky, hledat silné a slabé stránky, do další práce zařazovat nové metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce, image školy.

7.1.1 Evaluace vnější:

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- vyhodnocování rodiči

7.1.2 Evaluace vnitřní

- vyhodnocování podmínek vzdělávacího procesu
- vyhodnocování každodenních činností – rozhovor v ranním kruhu
- vyhodnocování dětmi – po ukončení činnosti
- shromažďování výsledků práce a fotodokumentace dítěte - Portfolio dítěte
- kontrolní činností ředitelky, zástupkyně ředitelky
- vyhodnocování ŠVP PV a souladu s RVP PV
- vyhodnocování TVP PV – IB, kvality práce
- vyhodnocování práce zaměstnanců školy
- klima školy a jeho vyhodnocování (SWOT analýza, dotazníky)
- hodnocení výsledků vzdělávání
- vyhodnocování spolupráce s rodiči
- vyhodnocení spolupráce s širší veřejností
- viz. Plán evaluace (7.3)

7.2 Prostředky autoevaluace (metody a techniky)

PROSTŘEDKY EVALUACE:

1. Průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP, optimalizace (písemné záznamy o diskusích k TVP, kontrolách ředitelkou, zástupkyněmi ředitelky a úpravách, jednání v praxi i na poradách - průběžně).
2. Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek vhodné psychohygieny, organizace a provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí,) - zápisy do knihy oprav, do zprávy BOZP, do hospitačních zápisů.
3. Sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců (kontrolní činnost).
4. Sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy = kontrolní a hospitační činnost (zápisy do archů "Záznam o hospitaci").
5. Pedagogická diagnostika (PREDICT), testy školní zralosti.
6. Průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a vedení diagnostických záznamů učitelkami, řešení problematiky na pedagogických poradách.
7. Závěrečné (pololetní a roční) zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ - porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli ŠVP a cíli RVP.
8. Sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky.
9. Kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně.
10. Kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace.

METODY EVALUACE:

- pozorování, opakované pozorování,
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky,
- diskuse,
- rozbor herních aktivit dítěte,
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů),

- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace),
- rozbor, analýza prací - výtvorů dítěte (např. kresby, pracovních výrobků apod.),
- rozbor osobní dokumentace dítěte,
- analýza vlastní pedagogické aktivity.

7.3 Plán evaluace

	PŘEDMĚT EVALUACE	PROSTŘEDKY EVALUACE	TERMÍN	ODPOVĚDNOST	VÝSTUP
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	ŠVP PV	dotazník pro učitelky	konec školního roku	zástupkyně ředitelky	Vyhodnocení dotazníků
Plnění cílů ŠVP (TVP)					
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	TVP PV - IB	písemné záznamy	denní	třídní učitelky	Záznamy v Přehledu výchovné práce a TVP PV
Práce učitelů (včetně jejich sebereflexe)	Zaměstnanci kvalita průběhu vzdělávání	hospitace, vzájemné hospitace	Průběžně dle plánu hospitací	ředitelka zástupkyně ředitelky učitelky	Zápis z hospitace
	Kvalita práce pedagogických pracovníků	autoevaluační dotazník pro učitelky	konec školního roku	ředitelka školy zástupkyně ředitelky	Vyhodnocení dotazníků
	Kvalita práce nepedagogických pracovníků	autoevaluační dotazník pro správní zaměstnance	konec školního roku	ředitelka zástupkyně ředitelky	Vyhodnocení dotazníků
	DVPP	průběžné záznamy	konec školního roku	ředitelka zástupkyně ředitelky	Přehled DVPP - tabulka
Výsledky vzdělávání (pedagogická)	Děti	pozorování	průběžně	třídní učitelky	Záznam z pozorování
	Výsledky vzdělávání	pozorování, rozhovory	průběžně	třídní učitelky	Individuální písemné záznamy dětí (poznámky v záznamech o dětech)

diagnostika)					- informace pro zákonné zástupce - informace odborným institucím
	Diagnostika dětí Gramotnost Zdraví Komunikace Sebepojetí Respekt Aktivita Samostatnost Přístup k učení Pravidla Řešení problémů	pozorování rozhovory písemné záznamy	2x ročně (leden, červen) průběžně	třídní učitelky	Záznamy o dětech do poznámek
	Předškolní děti	test školní zralosti	leden	třídní učitelky	Určování školní zralosti
Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV	Podmínky vzdělávací práce	dotazník pro učitelky	konec školního roku	zástupkyně ředitelky	Vyhodnocení dotazníků
	MŠ Věcné podmínky Životaspráva Psychosociální p. Organizace Řízení MŠ Personální a pedagogické zajištění Spoluúčast rodičů Vzdělávání dětí se SVP Vzdělávání dětí nadaných Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	dotazník pro učitelky	konec školního roku	zástupkyně ředitelky	Vyhodnocení dotazníků
	Ekonomické podmínky	rozbor, plány	2x ročně	ředitelka zástupkyně ředitelky	Rozbory hospodaření

